

Webinar levensbeschouwelijke vakken

29 april 2026

Welkom

WEBINAR
LEVENSBESCHOUWELIJKE
VAKKEN

Praktisch

- Presentatie 1 uur
- Geen chatfunctie – vragen via dienstverlening
- Deelnemers krijgen nadien de link naar presentatie

1. Regeringsbeslissingen
2. Regelgevende maatregelen
3. Impact op de organisatie in Basisonderwijs en Secundair onderwijs
4. Gevolgen voor rechtspositie leraren LBV
5. Onze impactanalyse
6. Visie en standpunt COC en COV
7. Hoe verder?
8. COC en COV staan klaar voor jou
9. Acties

1. Regeringsbeslissingen

- Intentie Vlaams regeerakkoord om omslag te maken naar 2 uur interlevensbeschouwelijke dialoog in officieel onderwijs niet behouden
- Vrije keuze erkende godsdiensten en NCZ garanderen (art. 24 GW)
- **Kritische vragen COC en COV hebben effect niet gemist!**
➔ **2 uur LBV op weekbasis blijft behouden**

- Besparingsdoelstelling 100 miljoen blijft
- Werkwijze: **‘Organisatorische en financiële optimalisaties’**

2.

Regelgevende maatregelen

Voorontwerp decreet levensbeschouwing

- Behoud recht op 2 uur LBV in lessenpakket
- Voordracht leerkracht LBV door bevoegde instantie vervangen door visum
- SB kan diensten Leerkracht LBV erkennen voor ander ambt
- Lessen LBV kunnen gegroepeerd aangeboden worden
- *SB kan lestijden/lessuren LBV overdragen of herverdelen tussen levensbeschouwingen*
- *Besparing op deel werkingsbudgetten voorafname levensbeschouwingen officieel onderwijs*

Ontwerpbesluit levensbeschouwing

- Strengere normen voor toekennen cursussen
- Wijziging regels reffectatie (REA) en wedertewerkstelling (WTW) vast benoemde leerkrachten LBV
- Berekening cursussen minder gevolgde LBV in BaO per graad of leeftijdsgroep
- Berekening aantal klassen SO eerste graad A-stroom, B-stroom en onthaaljaar samen, tweede en derde graad apart en niet per leerjaar, per onderwijsvorm

3.

Impact op de organisatie in basis- en secundair onderwijs

Algemene maatregelen

- Wijzigingen buitengewoon onderwijs nog niet gekend
 - Voor BUSO nog decretale rechtsgrond nodig
- Wijzigingen gelden voor alle gewone scholen vrij en officieel basis- en secundair onderwijs
- Aangepaste splitsingsnormen gelden zowel voor meest gevolgde als minder gevolgde levensbeschouwingen
- Parallel organiseren van levensbeschouwingen voor zelfde leerlingengroep of klas vervalt

Algemene maatregelen

- Meer lestijden/lesuren inrichten
 - Halve of hele extra lestijd/cursus BaO of extra cursussen organiseren
 - Uit de lestijden/lesuren volgens de schalen
 - Ten koste van andere ambten onderwijzend personeel
 - Zowel voor de meest als minder gevolgde cursus
- Na 1/10:
 - Geen leerling meer voor bepaalde levensbeschouwing: lestijden/lesuren vallen weg – leraar LBV verliest opdracht
 - Nieuwe leerling voor nog niet ingerichte levensbeschouwing: toekenning lestijden/lesuren – nieuwe aanstelling leraar LBV

4.

Impact op de organisatie gewoon basisonderwijs

Aanvullende lestijden LBV

Aantal cursussen **meest gevolgde cursus levensbeschouwing**

- Teldag
 - 1ste schooldag feb/okt
- Per vestigingsplaats
- Aantal regelmatige lln lager onderwijs op de teldag in de meest gevolgde cursus
- Nieuwe tabel splitsingsnormen

Splitsingsnormen alle cursussen

Aantal lln/vestigingsplaats	Aantal cursussen	Aantal lestijden
Tot en met 24	1	2
Vanaf 25	2	4
Vanaf 44	3	6
Vanaf 66	4	8
Vanaf 88	5	10
Vanaf 110	6	12
Vanaf 135	7	14
Vanaf 160	8	16
Vanaf 185	9	18
Vanaf 210	10	20
Vanaf 235	11	22
Vanaf 260	12	24
Vanaf 285	13	26
Vanaf 310	14	28
>310 lln => per groep van 30 lln meer, 1 cursus extra (2 lestijden)		

Aanvullende lestijden LBV

Aantal cursussen **minder gevolgde cursus levensbeschouwing**

- Teldag
 - 1ste schooldag feb/okt
- Per vestigingsplaats
- Aantal regelmatige lln lager onderwijs op de teldag in de subgroep per minder gevolgde cursus

Subgroepen per graad

Lln 1ste en 2de lj

Lln 3de en 4de lj

Lln 5ste en 6de lj

Subgroepen per leeftijd

Lln vóór 01-01 lopend schooljaar <8 jaar

Lln vóór 01-01 lopend schooljaar 8 of 9 jaar

Lln vóór 01-01 lopend schooljaar >9 jaar

- Nieuwe tabel splitsingsnormen

- Voordelige regeling splitsing minder gevolgde cursus (veelvoud van 5 lln) geschrapt

Effect op de organisatie

- Niet meer verplicht parallel organiseren cursussen LBV
 - Clusteren leerlingengroepen of lestijden kan
- Wel gemiddeld 2 lestijden per week voor elke leerling organiseren in levensbeschouwing naar keuze
- Minder gevolgde cursus mag nooit meer lestijden bedragen dan de meest gevolgde

Voorbeeld

	RKG	ISL	NCZ
L1	10	3	7
L2	7	0	8
L3	15	2	9
L4	13	1	13
L5	14	1	6
L6	11	1	3
Totaal	70	8	46

Cursussen SJ 2025-2026:

- RKG 5 cursussen (10 lestijden)
- ISLAM 5 cursussen (10 lestijden)
- NCZ 5 cursussen (10 lestijden)

- **Meest gevolgde cursus RKG:**
 - Totaal 70 Iln = 4 cursussen (8 lestijden)
 - Te verdelen over 6 leerjaren
- **Minder gevolgde cursus Islam:**
 - Subgroep 1: 3 Iln = 1 cursus (2 lestijden)
 - Subgroep 2: 3 Iln = 1 cursus (2 lestijden)
 - Subgroep 3: 2 Iln = 1 cursus (2 lestijden)
- **Minder gevolgde cursus NCZ:**
 - Subgroep 1: 15 Iln = 1 cursus (2 lestijden)
 - Subgroep 2: 22 Iln = 1 cursus (2 lestijden)
 - Subgroep 3: 9 Iln = 1 cursus (2 lestijden)

➔ Globaal verlies: 5 cursussen (10 lestijden) – 33 %

Inrichten betrekkingen

Met aanvullende lestijden LBV
betrekkingen inrichten

Ambt onderwijzer (vrij onderwijs)
Ambt leermeester godsdienst of niet-
confessionele zedenleer

Schooljaar 2026-2027

Minder aanvullende lestijden, dus
minder betrekkingen
Minder personeel in LBV

5.

Impact op de organisatie gewoon secundair onderwijs

Berekening aantal klassen voor LBV

- Aantal IIn op teldag genereert klassen
- 2 lessen per klas
- Berekening klassen in de eerste graad gebeurt voor A-stroom, B-stroom en OKAN samen
 - B-stroom wordt niet meer apart geteld
 - Niet meer per leerjaar, maar per graad geteld
 - De voordeliger splitsingsnorm van de B-stroom (vanaf 16 IIn) verdwijnt: alle IIn geteld volgens (huidige) splitsingsnorm van de A-stroom
 - 26 leerlingen voor 2 klassen (voorheen 16 leerlingen voor 2 klassen)
 - 51 leerlingen voor 3 klassen (voorheen 31 leerlingen voor 3 klassen)
 - 76 leerlingen voor 4 klassen (voorheen 46 leerlingen voor 4 klassen)
 - En nadien per volledige schijf van 25 IIn. (voorheen 15 IIn) 1 klas extra

Berekening aantal klassen voor LBV

Berekening klassen in de tweede en derde graad apart

- Niet meer per leerjaar en per onderwijsvorm
 - 28 leerlingen voor 2 klassen
 - 55 leerlingen voor 3 klassen
 - 82 leerlingen voor 4 klassen
 - Per volledige schijf van 27 leerlingen 1 klas extra

De voordeliger regeling voor de minst gevolgde vakken wordt geschrappt

- Voorheen 10 leerlingen voor 2 klassen
- Voorheen 21 leerlingen voor 3 klassen
- Voorheen 28 leerlingen voor 4 klassen
- Voorheen vervolgens per volledige schijf van 7 lln

'Een' voorbeeld – vrij gesubsidieerd onderwijs, aanbod enkel RKG

		25/26			26/27	
		Aantal leerlingen	Norm	Uren	Aantal leerlingen	Uren
GR1	1 ^{ste} lj	16	25	2	37	4
	2 ^{de} lj	21	25	2		
GR2	1st lj - 2 ^{de} GR BSO	22	27	2	202	16
	2 ^{de} lj - 2 ^{de} GR BSO	31	27	4		
	1st lj - 2 ^{de} GR TSO	58	27	6		
	2st lj - 2 ^{de} GR TSO	91	27	8		
GR3	1st lj - 3 ^{de} GR BSO	38	27	4	346	26
	2 ^{de} lj - 3 ^{de} GR BSO	49	27	4		
	1st lj - 3 ^{de} GR TSO	128	27	10		
	2st lj - 3 ^{de} GR TSO	131	27	10		
		585		52	585	46
Aanwendingspercentage 96,57				50		44

Totaal	25/26	50
	26/27	44

Verlies 6 uren = 11%

'Een' voorbeeld – officieel onderwijs, aanbod meerdere LBV

	LIn NCZ	25/26	26/27	LIn RKG	25/26	26/27	LIn Islam	25/26	26/27	LIn orthodox	25/26	26/27
5 ASO	9	2		4	2		3	2				
6 ASO	8	2		6	2		1	2				
5 BSO	10	2		1	2		4	2		1	2	2
6 BSO	4	2		1	2		2	2				
5 TSO	7	2		7	2		4	2				
6TSO	6	2		4	2		0	0				
Totaal	44	12	4	23	12	2	14	10	2	1	2	2

Totaal	25/26	36
	26/27	10

Verlies 26 uren = 72 %

5.

Gevolgen voor rechtspositie leraren LBV

Aanstelling leerkracht levensbeschouwelijke vakken

- Schoolbestuur
 - Stelt tijdelijke leraren aan in LBV (TABD of TADD)
 - Benoemt leraren in LBV
- Voorwaarde
 - Personeelslid heeft visum voor de godsdienst of de niet-confessionele zedenleer
 - Merk op!
=> Geen voordracht meer van de bevoegde instantie

Visum

- Schriftelijke toelating die de geschiktheid van een personeelslid bewijst om een bepaalde godsdienst of de niet-confessionele zedenleer te onderwijzen
- Bevoegde instantie van de godsdienst en niet-confessionele zedenleer levert visum af
- Geldt voor onbepaalde duur
- Bevoegde instantie van de godsdienst en niet-confessionele zedenleer kan visum intrekken
- Onduidelijk
 - Hoe zal dit verlopen? Digitaal of papieren visum?
 - Hierover is er nog overleg nodig tussen de bevoegde instanties en het kabinet onderwijs

Definitieve ambtsneerlegging

- Zodra bevoegde instantie van de betrokken eredienst of van de niet-confessionele zedenleer het visum van de leerkracht levensbeschouwelijk onderricht intrekt
=> Automatisch einde aanstelling / vaste benoeming

Dienstanciënniteit

- Schoolbestuur kan
 - Diensten gepresteerd in ambt van leerkracht levensbeschouwelijk onderricht beschouwen als gepresteerd in een wervingsambt van het bestuurs- en onderwyzend personeel
 - Muur tussen ambt (kleuter)onderwijzer – leermeester LBV verdwijnt
 - Maximaal 290 dagen in aanmerking nemen
 - Van toepassing voor alle leerkrachten LBV

Minder aanvullende lestijden LBV en lesuren LBV

Tijdelijken uit dienst

- Zelf ander werk zoeken
 - Opnieuw opbouwen van TADD-recht en recht op vaste benoeming in het nieuwe ambt waarvoor 'VO' of 'VE'
 - SB kan rekening houden met diensten in LBV voor ander ambt
 - max 290 dagen => aanstelling ander ambt VE of VO

De gereaffecteerden of wedertewerkgestelden uit dienst

- Einde aan aanstelling van de personeelsleden die bij wijze van REA of WTW in dienst genomen werden in ambt LBV
 - TBS OB in de school van vaste benoeming

Vastbenoemden in TBS OB

- Indien onvoldoende lestijden/lesuren om alle vast benoemden in ambt LBV een opdracht te geven:
 - Personeelslid/-leden met minste dienstanciënniteit: TBS OB
 - REA/WTW

TBS OB & reffectatie, wedertewerkstelling

- Tot nu toe: in **officieel onderwijs GEEN WTW mogelijk in 'ander ambt'** voor:
 - leermeester niet-confessionele zedenleer en leraar niet-confessionele zedenleer
 - leermeester godsdienst en godsdienstleraar
- **Schrapping van deze beperking**
- Conclusie:
 - Als vereist of voldoende geacht diploma voor ander ambt
 - **WEL** WTW in dat ander ambt
- Opgelet:
 - REA altijd voorrang op WTW
 - Verplicht toekennen WTW door SB enkel bij toewijzing RCSG of VRC

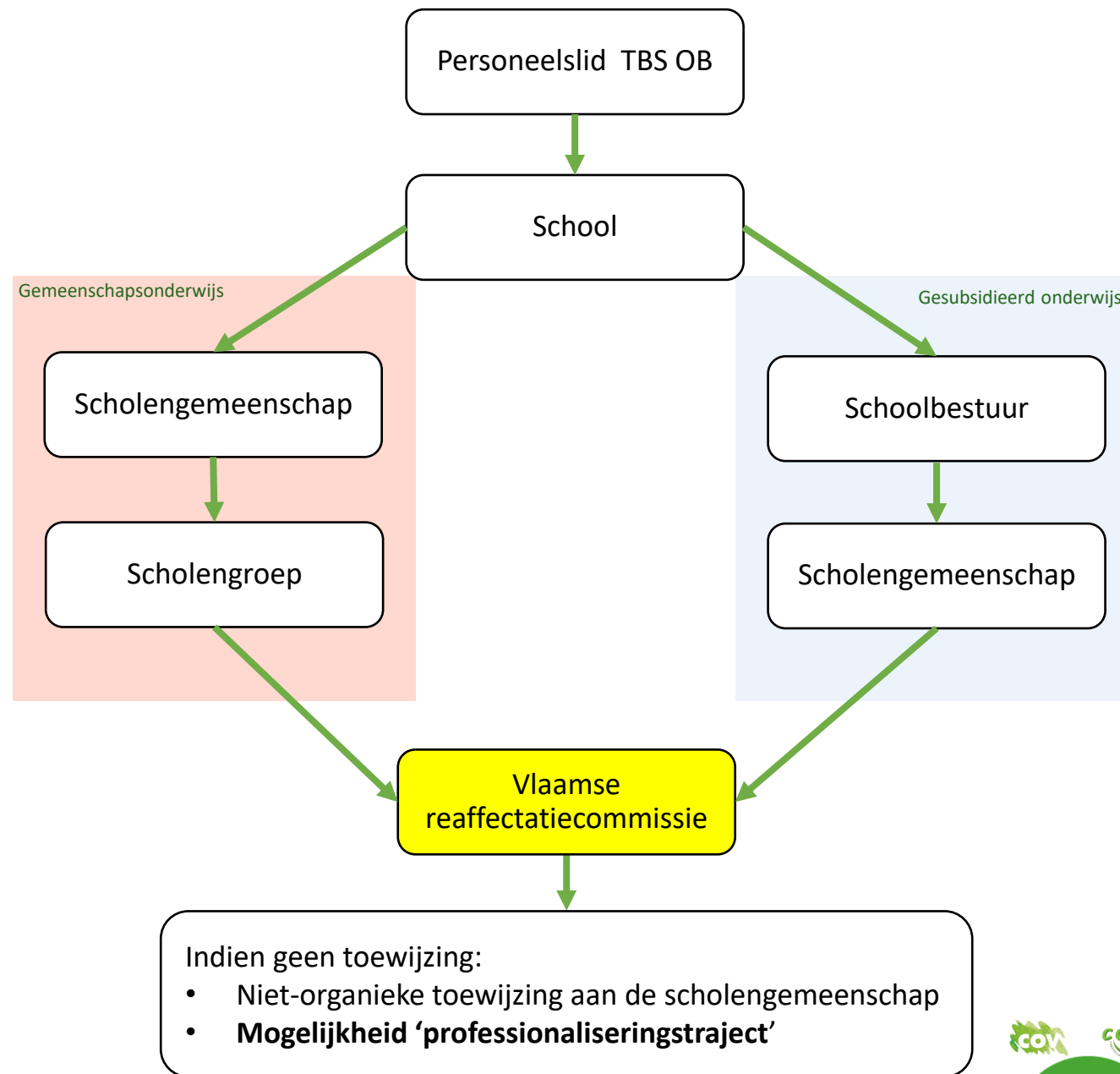
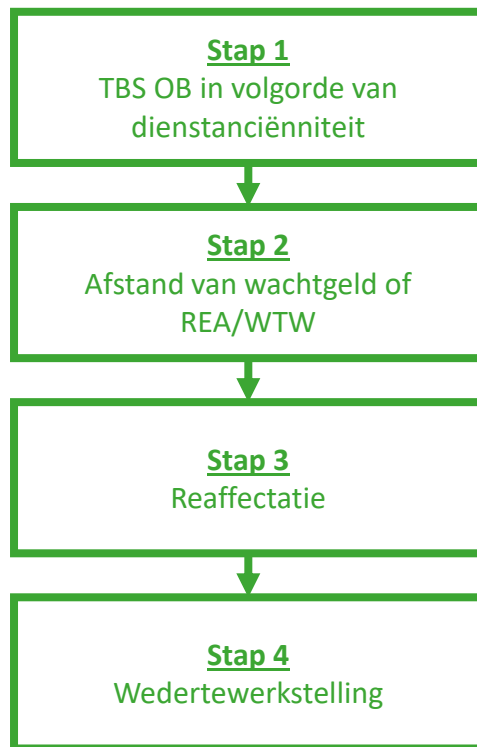
Gevolgen leerkrachten LBV in TBS OB

Lkr beschikt over
vereist
bekwaamheidsbewijs

- Verplicht WTW
- Ambt waarvoor VE

Lkr beschikt over
voldoend geacht
bekwaamheidsbewijs

- Vrijwillige WTW
- Ambt waarvoor VO

Het professionaliseringstraject

Voorwaarde	VRC wijst personeelslid toe in niet-organieke betrekking
Initiatief	SB waaraan personeelslid is toegewezen
Doel	Inzetbaarheid verhogen <ul style="list-style-type: none">- Zelfde onderwijsniveau TBS OB => ander vak, ambt- Ander onderwijsniveau TBS OB => ander ambt
Vrijwilligheid	SB kan traject aanbieden Personeelslid kan traject aanvaarden
Principes	<ul style="list-style-type: none">- Vereiste competenties verwerven voor het doel- SB kan slechts één keer traject aanbieden aan een personeelslid- SB draagt de kosten
Duur	Maximaal 2 schooljaren
Inhoud	Schriftelijke overeenkomst SB + personeelslid
Administratieve toestand	<ul style="list-style-type: none">- Stand van TBS OB- Beschouwd als gereffecteerd- Behoud van salaris onder de vorm van wachtgeld- Geen verdere verplichtingen betreffende REAFF of WTW

6.

Onze impactanalyse

Financiële impact 100 miljoen

1. Besparing BaO personeel LBV 28,2 miljoen euro (478 FTE)
2. Besparing SO personeel LBV 48,8 miljoen euro (724 FTE)
3. Besparing globale puntenenveloppe SO 3,5 miljoen
4. Besparing 50% voorafname LBV werkingsbudget BaO en SO
5. Besparing door minder herberekeningen gedurende schooljaar

Impact op personeel

- Globaal verlies van 1200 FTE's
- Vele tijdelijke personeelsleden verliezen job of moeten op zoek naar meer scholen om een volledige opdracht te kunnen opnemen
- Vast benoemde personeelsleden worden ter beschikking gesteld en moeten werken in (meer) andere scholen of moeten ander ambt opnemen
- Wie niet kan wedertewerkgesteld worden, moet professionaliseren en bijkomend diploma halen om aangesteld te kunnen worden in onderwijs
- Leerkrachten LBV kunnen verbod krijgen op het dragen van levensbeschouwelijke symbolen als ze in een ander ambt werken

Organisatorische impact

- Zullen samenstellingen over de leerjaren, onderwijsvormen, zelfs scholen heen pedagogisch/didactisch realiseerbaar zijn?
- Zal het verlaten van het verplicht parallel organiseren van LBV de organisatie niet nog complexer maken? Wat doet dat met de organisatie van de andere lessen?
- Schoolbesturen/directies bepalen zelf hoeveel uren ze aan elk LBV besteden! Kan dit niet leiden tot discriminatie van één of meer LBV?
- Wilde plannen doen de ronde: afstandsonderwijs, les aan hele grote groepen, 2 volledige weken enkel lessen LBV,... Is dit nog kwaliteitsvol?
 - Wordt het een georganiseerde chaos waarvan de personeelsleden de dupe zijn?

6.

Visie en standpunt COC en COV

- Wij blijven de principes van de vrijheid van onderwijs verdedigen
- Wij zetten alle middelen in om de rechten van het personeel te vrijwaren
- Wij verzetten ons tegen deze verregaande besparing onder het mom van organiseerbaarheid
- Wij vragen respect voor de leerkrachten LBV
 - Lees onze motivering in de protocols op onze website!

7. Hoe verder?

Afgelegde weg

- Door contacten met kabinet en politiek:
 - LBV in officieel onderwijs blijft bestaan
 - 2 u/week LBV
 - Geen les op woensdagnamiddag in basisonderwijs
- Intensief overleg met EI&V en religieuze overheden
- Gezamenlijk optreden vanuit het GVF
- Contacten met één (of meerdere) koepels
- COC en COV gaven protocol van niet-akkoord bij decreet en besluit LBV
- Brief aan de minister president en de leden van de Vlaamse Regering

Juridisch traject

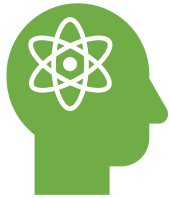
- Wat doet Vlaamse regering met kritiek inspectie financiën:
“wezenlijke impact die onvoldoende kan worden ingeschat”
- Advies Raad van State over ontwerpdecreet en ontwerpbesluit:
 - Onze protocols worden meegenomen
 - Doorstaan de maatregelen de toets aan de Grondwet?
- Hoe beoordeelt parlement het decreet?

8.

COC en COV staan voor je klaar!

Ten dienste van jou!

Informatie op onze website, sociale media, Basis en Brandpunt

Je VA is het eerste aanspreekpunt en zal onderhandelen met het schoolbestuur over de organisatie (LOC, OR, ABC, BOC)

Geef vooraf je bezorgdheden mee
Inspraakbegeleiders COC en COV ondersteunen

Voor individuele dienstverleningsvragen kan je terecht bij:

Als COC-lid: je provinciaal secretariaat
Als COV-lid: cov.dienstverlening@acv-csc.be of
02 244 37 30

Acties in beraad!

- Samen met jullie
- Afstemmen met andere partners over verdere stappen

Dank voor jullie aandacht!

